

Priljubljenost različnih zvrsti glasbe v drugem triletju osnovne šole

doc. dr. Barbara Kopačin in Tajda Sterle, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem

V današnjem času je zaradi napredka tehnologije poslušanje glasbe zelo razširjeno. Nenehna izpostavljenost, predvsem popularni glasbi, se pri učencih pokaže v poznavanju različnih glasbenih zvrsti popularne glasbe pa tudi drugih glasbenih zvrsti, ki so jim izpostavljeni pri pouku glasbene umetnosti v osnovni šoli. V prispevku nas je zanimalo, katero glasbeno zvrst najstniki (četrti, peti in šesti razred) najraje poslušajo. Ugotovili smo, kateri so dejavniki, ki pri mladostnikih odločajo na izbor poslušanja glasbe. Ugotovili smo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti pri učencih v drugem triletju poleg ostalih stvari vplivajo tudi vrstniki, šola in družina.

Ključne besede

drugo triletje osnovne šole, poslušanje glasbe, priljubljenost glasbenih zvrsti

TEORETIČNA IZHODIŠČA

Uvod

Glasba je dandanes zelo razširjena in na dosegu vsakega posameznika. Stalna prisotnost in dvomljiva kakovost glasbe, ki jo najstniki poslušajo, spremenjata njeno vlogo v današnjem času. Najstniki danes večinoma poslušajo popularno glasbo nižjih vrednostnih kategorij, ki od poslušalca zahteva manjši miselni in doživljajski napor (Denac 2002).

Popularna glasba je pojem, ki se nanaša na veliko glasbenih zvrsti, razširjenih na tržišču in med različnimi družbenimi skupinami. Pogosto je predvajana na televiziji, svetovnem spletu ter radiu in je po zahtevnosti poslušanja (ponavljanje istih melodičnih in harmoničnih vzorcev) lažje dostopna širšim množicam. Besedila popularnih glasbenih zvrsti imajo večinoma zabavno ali romantično vsebino, lahko pa so tudi izraz protesta neke generacije, najpogosteje mladostnikov (Omrzel 2012).

Glede na rezultate raziskave (Denac 2011), ki je bila izvedena v različnih srednjih šolah v Sloveniji, lahko sklepamo, da večina srednješolcev najraje poslušata glasbene zvrsti rock, pop in tehno. Manj je tistih mladostnikov, ki poslušajo glasbene zvrsti, kot so R'n'b, rap, narodno-zabavna in klasična glasba. Slednja je bila najbolj priljubljena pri dijaki Konservatorija za glasbo. Najmanj priljubljeni glasbeni zvrsti sta punk in ljudska glasba (Denac 2011).

Poslušanje glasbe

Poslušanje glasbe je sestavni del glasbenih dejavnosti otroka, saj že v predšolskem obdobju raziskuje različne barve, glasnosti, trajanja in višine zvoka. Prve izkušnje si lahko pridobiva s poslušanjem lastnega igranja na preprosta glasbila ali pa preko različnih

medijev, posrednikov vokalne, vokalno-instrumentalne ali instrumentalne glasbe, v kateri odkriva svet tonov. Poslušanje glasbe vpliva na čustveni razvoj, razvoj glasbenih sposobnosti ter estetske kulture (Denac 2002).

Plut-Pregelj (1990 v Denac 2002) meni, da ima glasba tri učinke na poslušalca:

- fizičnega (čutno poslušanje, napetost kože ...),
- čustvenega (prenos v glasbi izraženih čustev na poslušalca),
- intelektualnega (spoznavanje glasbenih elementov).

Proces poslušanja glasbe je povezan s fiziološkimi in psihičnimi stanji in njihovim razvojem. Zaradi dejstva, da je glasba slušni fenomen, mora biti poslušanje zavestno in pozorno. Z razvojem medijev se je glasba razširila v človekov vsakdan. Mladina je danes neprenehoma izpostavljena glasbi in njenemu vplivu. Glasbeni trg ponuja različne vrste glasbe: kvalitetno, resno, umetniško glasbo in hkrati tudi glasbo slabše kvalitete, nezahtevno, trivialno glasbo. Današnje socialno okolje (bari, trgovine, avto, avtobusi, vlaki, čakalne sobe, pisarne ...) nam vsiljuje glasbo zvočnega ozadja (Denac 2011). V ozadju deluje kot neopazen razpoloženski dodatek, namenjena pa je zadrževanju človeka v določenem prostoru. Njena glasnost je toliko primerna, da ob njej lahko steče pogovor in hkrati prekrije šume iz bližnje prometne cone. Podjetja, ki prodajajo glasbo, obljublajo, da glasba odstranjuje dvome neodločenim kupcem, pomirja odrezave sogovornike, zadrži ljudi v prostoru in osamljenim da možnost zapolnitve prostega časa, kar bi tako ali tako naredili. Hkrati pa je za nekoga, ki je stalno prisoten v takem okolju, ta dejavnik škodljiv, saj je nenehno prežet s tako nizkokakovostno glasbo (Motte-Haber 1990).

Poleg staršev in učiteljev so družba in mediji tisti, ki imajo največji vpliv na otroka. Mediji narekujejo standarde popularne glasbe, ki se jim je težko izo-

gniti. Mladi so danes še posebej porinjani v poslušanje določene glasbe, ki jo narekuje glasbena industrija. Ta temelji na pozornem ter hkrati pasivnem in nekritičnem mišljenju mladih. Oklepa se mehanično sestavljenih zvokov, ki ustvarjajo večino uspešnic, a večinoma nimajo nobene umetniške vrednosti (Denac 2011).

Razvojno obdobje srednjega in poznega otroštva

Glede na temo raziskave smo se osredotočili na starost učencev od četrtega do šestega razreda, ki je v razponu od osem do enajst let, to je v obdobju srednjega in poznega otroštva. Po Piagetu so učenci pri tej starosti na razvojni stopnji konkretno operativnega mišljenja, torej so sposobni opisovanja svojih čustev in miselnih procesov (Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Otroci izražajo že vsa čustva (veselje, jeza, naklonjenost, anksioznost, strah, radovednost, ljubosumje idr.), nadaljnji čustveni razvoj pa jim omogoča vse boljše zavedanje in razlago svojih čustev (Smrtnik Vitulič 2003 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004).

Otroci že razlikujejo med izraženimi čustvi, ki se kažejo na obrazu, in tistimi, ki jih posameznik doživlja. Bolj se zavedajo lastnega doživljanja in doživljanja drugih ljudi, kar jim omogoča boljši nadzor nad lastnimi čustvi in primerne odzive na čustva drugih (Papalia idr. 2000 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Največji napredek v tem obdobju otroci doživijo na področju nadzora nad doživljanjem in izražanjem negativnih čustev. Razumejo, zakaj so žalostni, jezni in kdaj jih je strah. Ker pa zmorejo predvideti odziv drugih, se v socialnih situacijah temu primerno odzovejo in prilagodijo izražanje negativnih čustev (Papalia idr. 2000 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Otroci vedo, da potlačena čustva ne izginejo, ampak v njih še vedno obstajajo, jih čutijo in doživljajo, tudi če jih ne izrazijo (Meerum Terwogt in Harris 1993 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Veliko časa preživijo skupaj z vrstniki, pa tudi njihove skupine so večje kot v predšolskem obdobju in bolj usmerjene k lastnemu vodenju in nadzoru (Eisenberg 1998; Hartup 1989 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Interakcije med njimi največkrat potekajo v šoli, ob gledanju televizije, pogovoru po telefonu, ob ukvarjanju z različnimi športi in poslušanju glasbe (Zarabatany, Hartman in Rakin 1990 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004). Bolj se zavedajo svojega položaja ter priljubljenosti v skupini, na osnovi primerjanja drug z drugim (Gavin in Furman 1989; Hetherington in Parke 1986; Parker in Ashe 1993 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004).

Glede na količino časa, ki ga posameznik preživi v vrstniški skupini, je razumljivo, da je vpliv vrstnikov na otroke zelo velik. Rezultati raziskav (Bernt, Miller in Park 1986; Diaz in Berndt 1982; Sebald 1989 v Marjanovič Umek in Zupančič 2004) pa ne potrjujejo zgolj in izključno pomembnosti vpliva vrstnikov v primerjavi z odraslimi. Vpliv vrstnikov je namreč po-

memben tudi na področjih, kot so moda, oblačenje, izbira prijateljev, knjig in glasbe, tako pri dečkih kot pri deklicah. Po drugi strani imajo pri izbiri poklica, šole, interesnih dejavnosti in načinu porabe denarja večji vpliv starši oziroma odrasli (Marjanovič Umek in Zupančič 2004).

EMPIRIČNI DEL

Problem, namen in cilji

Z raziskavo, ki smo jo izvedli, smo želeli ugotoviti, katere so priljubljene glasbene zvrsti pri učencih v drugem triletju osnovne šole ter katere okoliščine odločajo o poslušanju določenih glasbenih zvrsti.

Odločili smo se, da bomo zajeli temeljne glasbene zvrsti popularne glasbe (blues, jazz, country, filmska glasba, plesna glasba, hiphop, reggae, narodnozabavna glasba, pop in rock), nekaj njihovih podzvrsti (tehno, metal in punk), ki smo jih prepoznali kot priljubljene na slovenskih tleh, ter glasbo, ki ima najpomembnejšo vlogo pri pouku glasbene umetnosti v osnovni šoli (klasična in ljudska glasba).

Raziskovalna hipoteza

Postavili smo si naslednjo raziskovalno hipotezo:

H1: Na priljubljenost določene glasbene zvrsti pri učencih v drugem triletju devetletne osnovne šole vplivajo vrstniki, šola in družina.

Metodologija

Pri raziskovanju smo uporabili deskriptivno in neeksperimentalno metodo.

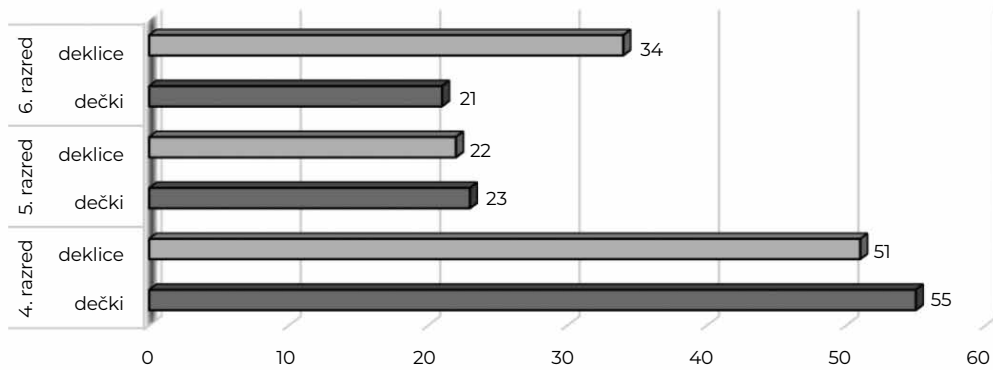
Potek raziskave

Zbiranje podatkov je potekalo v juniju 2017 po predhodnem dogovoru ter s podpisanimi soglasji s strani vodstva šole in staršev otrok, ki so sodelovali v raziskavi. Za ugotavljanje priljubljenosti različnih zvrsti glasbe v drugem triletju osnovne šole smo uporabili anketni vprašalnik, ki je obsegal 14 vprašanj (osem vprašanj zaprtega tipa in šest vprašanj kombiniranega tipa). Najprej smo s tremi vprašanji pridobili demografske podatke sodelujočih (spol, starost in razred učencev), z ostalimi pa podatke o priljubljenosti glasbenih zvrsti in izvajalcev, količini in okoliščinah poslušanja glasbe ter udeleževanju učencev in njihovih družin na glasbenem področju. Na vprašalnik so anketiranci odgovarjali skupinsko, v času rednega pouka.

Vzorec

Vzorec anketirancev je bil neslučajnostni in namenško izbran. Zanj smo se odločili zaradi predvidevanja, da se v tem starostnem obdobju začnejo učenci bolj zanimati za različne glasbene zvrsti in izberejo tiste, ki so najbolj všeč njihovim vrstnikom.

V raziskovalni vzorec je bilo vključenih 206 učencev (99 ali 48,1 % dečkov) četrtega, petega in šestega razreda osnovne šole. Starostni razpon anketirancev je bil med devetim in dvanajstim letom.

Slika 1: Število učencev glede na razred in spol

Iz Slike 1 lahko razberemo število sodelujočih učencev glede na spol in razred. Sodelovalo je 55 (51,9 %) dečkov in 51 (48,1 %) deklic iz četrtega razreda, 23 (51,1 %) dečkov in 22 (48,9 %) deklic iz petega razreda ter 21 (38,2 %) dečkov in 34 (61,8 %) deklic iz šestega razreda.

Postopek obdelave podatkov

Pridobljene podatke smo obdelali z računalniškim programom SPSS ter jih prikazali v obliki preglednic in grafov. Pri tem smo izvedli osnovno opisno statistiko in izdelali frekvenčne tabele, odgovore na odprta vprašanja pa smo ustrezno obdelali (kodirali) in ugotavljali povezanost spremenljivk s hi-kvadrat preizkusom hipoteze enake verjetnosti in hi-kvadrat preizkusom hipoteze neodvisnosti.

REZULTATI IN INTERPRETACIJA

Priljubljenost glasbenih zvrsti

Spodnja preglednica nam prikazuje število učencev, ki so izbirali med priljubljenostjo tuje in slovenske glasbe. Glede na vse dobljene rezultate smo ugotovili, da učenci ne glede na razred in spol raje poslušajo tujo kot slovensko glasbo.

Tuja glasba nam je velikokrat vsiljena iz okolice (trgovine, restavracije, javni prevoz, radio ...). Dnevni delež izpostavljenosti glasbenim dražljajem je lahko zelo velik (Denac 2012 v Rupnik 2016). Običajno slišano glasbeno delo postane v človeškem razumu manj navadno, manj kompleksno in zato bolj sprejeto (Hargreaves, North in Tarrant 2006 v Rupnik 2016).

Nadalje nas je zanimala priljubljenost glasbenih zvrsti glede na spol. Iz preglednice na naslednji strani lahko razberemo, da sta med učenci najbolj popularni glasbeni zvrsti pop in rock. Sledijo jima elektronska, plesna in klasična glasba, hip hop, filmska in narodno-zabavna glasba. Med manj priljubljenimi so ljudska glasba, tehno, metal, punk in blues. Nihče od učencev pa ni izbral reggae in country glasbe.

Ugotovili smo, da pop glasbo v večini poslušajo deklice, medtem ko rock glasbo raje poslušajo dečki. Med deklicami so bolj priljubljene glasbene zvrsti hip hop, punk, blues, jazz, plesna, klasična, filmska in narodno-zabavna glasba. Dečki pa raje poslušajo tehno, metal, elektronsko in ljudsko glasbo.

			Najraje poslušam		skupaj
			Slovensko glasbo	Tujo glasbo	
4. razred	Spol	dečki	12	43	55
		deklice	9	42	51
	skupaj		21	85	106
5. razred	Spol	dečki	7	16	23
		deklice	2	20	22
	skupaj		9	36	45
6. razred	Spol	dečki	0	21	21
		deklice	3	30	33
	skupaj		3	51	54
skupaj	Spol	dečki	19	80	99
		deklice	14	92	106
	skupaj		33	172	205

Preglednica 1: Priljubljenost slovenske ali tuje glasbe glede na spol in razred

		spol		skupaj	
		dečki	deklince		
Vsi razredi skupaj	Najljubša glasbena zvrst	pop	28	46	74
		rock	37	16	53
		jazz	1	2	3
		blues	0	1	1
		narodno-zabavna	2	3	5
		ljudska	3	1	4
		metal	3	0	3
		klasična	4	7	11
		plesna	0	12	12
		hiphop	1	9	10
		elektronska	15	0	15
		filmska	1	6	7
		tehno	4	0	4
		punk	0	2	2
skupaj	99	105	204		

Preglednica 2: Najbolj priljubljene glasbene zvrsti glede na spol

Glede na dobljene rezultate lahko vidimo, da so učenci odprti za poslušanje različnih glasbenih zvrsti, saj izmed vseh možnih (16) niso izbrali le dveh (reggae in country).

Rezultati raziskave so pokazali, da obstaja močna povezanost med spolom in glasbenim okusom. Deklice imajo bolj raznolik glasbeni okus, medtem ko so dečki ljubitelji zgolj ene glasbene zvrsti. Iz raziskave je razvidno, da deklice poslušajo čustveno poudarjeno glasbo (pop, klasična, zborovska), fantje pa agresivnejšo, napadalno (rock, punk, jazz) (Motte Haber 1990, Rupnik 2016).

Glede na naše rezultate lahko potrdimo, da pop, hiphop, plesno in klasično glasbo poslušajo več deklic kot dečkov. Rock, metal in elektronsko glasbo pa poslušajo predvsem dečki. Punk naj bi bil bolj priljubljen pri dečkih, rezultati pa nam pokažejo, da je izbran izključno s strani deklet.

Zanimale so nas tudi nepriljubljene glasbene zvrsti in vzrok zanje. Iz Preglednice 3 lahko razberemo, da je najmanj priljubljena zvrst ljudska glasba, kateri sledi narodno-zabavna glasba. Glede na odgovore učencev je glavni vzrok nepriljubljenosti dejstvo, da učencem ni všeč izvajalec in da se ob glasbi slabo počutijo. Precej majhen delež učencev vidi pri nepriljubljenih zvrsteh vpliv šole in družine. Pod možnost druge izbire so učenci zapisali, da na nepriljubljenost vplivajo glasnost in nasilnost zvrsti, nesmiselno besedilo, ne-

privlačna melodija, nepoznanost, dolgočasnost, slab ritem, prevelika enostavnost, siljenje učencev s strani učiteljev k petju te zvrsti in povzročanje živčnosti.

	Vzrok								skupaj	
	Siljenje v šoli	Siljenje doma	Velikokrat na radiu	Jo vsi poslušajo	Vzbujajo slabo počutje	Mi ni všeč izvajalec	Nima besedila	Drugo		
Nepriljubljena glasbena zvrst	Pop	2	1	7	7	7	8	4	6	20
	Rock	5	2	10	8	20	14	10	12	42
	Jazz	4	4	7	10	21	30	9	15	48
	Blues	5	2	8	10	27	24	9	14	46
	Country	5	2	9	9	20	27	9	13	42
	Narodno-zabavna	7	3	14	8	29	41	11	28	78
	Ljudska	8	1	19	11	30	50	13	34	91
	Metal	4	2	6	7	19	16	8	8	29
	Klasična	5	1	10	7	20	29	14	25	59
	Plesna	3	2	9	6	17	19	7	9	40
	Hiphop	4	1	7	7	16	9	5	7	23
	Reggae	4	2	7	8	20	17	8	11	33
	Elektronska	4	2	8	9	20	13	11	10	34
	Filmska	3	1	6	9	13	13	7	11	30
Tehno	5	3	7	7	21	19	11	14	36	
Punk	4	2	10	7	19	23	9	14	41	
skupaj	13	8	42	25	65	77	25	56	201	

Preglednica 3: Nepriljubljene glasbene zvrsti in njihov vzrok

Torej na nepriljubljenost glasbenih zvrsti v prvi vrsti vplivata nepoznavanje izvajalca in slabo počutje, ki ga glasba v učencih izzove. Zanimivo je dejstvo, da so učenci pod obe zvrsti navedli ravno dve, ki predstavljata narodno zavest.

Antropolog Rajko Muršič poudarja, da je pojav glasbene industrije v predvsem 20. stoletju spremenil tradicionalne načine glasbene produkcije in uporabe glasbe. Ljudska glasba izginja, nadomešča pa jo popularna glasba množic (Kus 2011).

Želeli smo izpostaviti tudi vplive, ki pripomorejo k izboru priljubljenosti glasbene zvrsti. V večini primerov anketiranci poslušajo priljubljeno glasbeno zvrst zato, ker se ob njej sprostijo. Kot drugo navajajo, da ima pri njihovem izboru vpliv priljubljenost glasbenega izvajalca in pa dejstvo, da jih ta glasbena zvrst pomiri. Manjši vpliv na poslušanje ima glasba, ki jo slišijo na radiu, ter vpliv družine in dejstvo, da vpliva na lažje učenje. Pod možnost drugega odgovora so učenci zapisali, da poslušajo glasbo zaradi dobrega ritma in melodije, ker so edini, ki jo poslušajo, ker ob njej uživajo ali ker jim jo kdo predlaga.

	Vzrok										skupaj
	Me sprosti	Poslušajo jo prijatelji	Slišim jo v šoli	Poslušajo jo družina	Največkrat jo slišim na radiu	Me pomiri	Ob njej se lažje učim	Več mi je izvajalec	Drugo		
Pop	41	15	11	15	14	20	6	28	9	159	
Rock	29	9	5	7	8	16	9	21	5	109	
Jazz	1	0	0	0	0	2	0	1	1	5	
Blues	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	
Country	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Narodno-zabavna	2	1	0	3	2	1	1	0	0	10	
Ljudska	1	0	1	0	0	3	0	0	0	5	
Metal	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	
Klasična	4	2	1	2	2	3	1	4	2	21	
Plesna	4	1	2	3	3	5	1	4	4	27	
Hiphop	5	1	2	5	1	2	2	2	2	22	
Reggae	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Elektronska	7	4	2	5	2	7	2	5	3	37	
Filmska	3	2	0	3	1	1	1	4	3	18	
Tehno	1	1	2	0	2	1	0	2	1	10	
Punk	2	1	0	0	1	0	0	1	0	5	
skupaj	104	37	26	43	37	62	23	72	31	204	

Preglednica 4: Priljubljena glasbena zvrst in vzrok poslušanja

Kot smo že ugotovili, je pop najpopularnejša glasbena zvrst. Vzrok njegove priljubljenosti je ta, da učence sprosti, vseč pa jim je tudi izvajalec. Uspešnost pop glasbene zvrsti se najverjetneje pojavlja zaradi poslušljive, srednje dolge melodije, preprostih ritmov in lahkotnih besedil in komercializacije. Že v 60. letih prejšnjega stoletja je bila ta glasbena zvrst najbolj všeč šolarjem, mladostnikom in ljudem srednjih let (Alfonso idr. 2004). Denac (2011) navaja, da na priljubljenost glasbenih zvrsti vplivajo mediji, družina, izobrazba in tudi značilnosti karakterja. Prve glasbene zvrsti, ki jih otrok najverjetneje posluša v krogu družine, so ključne za nadaljnji razvoj njegovih glasbenih sposobnosti.

Kar se tiče osebnih značilnosti, moramo omeniti čustveni in družbeni razvoj otroka. V obdobju srednjega in poznega otroštva se razširita paleta čustev ter krog prijateljev, počasi prihaja do osamosvajanja od staršev. Ti imajo še vedno pomemben vpliv na otroka, vendar se ta začanja zgledovati tudi po svojih vrstnikih (Marjanovič Umek in Zupančič 2004).

Otroci se želijo osamosvojiti od staršev, vendar želja po pripadnosti ostaja, zato jo iščejo v družbi. Tako tudi glasba, ki jo poslušajo, odraža njihovo željo po pripadanju določeni skupini.

Ovrednotenje hipotez

Povezanost spremenljivk pri hipotezi smo preverjali s hi-kvadrat preizkusom hipoteze enake verjetnosti.

Trdili smo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti pri učencih v drugem triletju devetletne osnovne šole vplivajo vrstniki, šola in mediji.

Trditev	Poslušajo jo vsi moji prijatelji	Slišal sem jo v šoli	Poslušajo jo moja družina
Hi-kvadrat preizkus	82,843 ^a	113,255 ^a	82,843 ^a
Prostostne stopnje (df)	1	1	1
Raven statistične pomembnosti	,000	,000	,000

Preglednica 5: Pearsonov hi-kvadrat preizkus hipoteze enake verjetnosti za spremenljivke: na priljubljenost glasbene zvrsti vplivajo vrstniki, šola in družina

Uporabili smo hi-kvadrat preizkus hipoteze enake verjetnosti. Vrednost hi-kvadrata (glasbo poslušajo moji prijatelji) je statistično pomembna. Hipotezo enake verjetnosti zavrnilo s tveganjem 0,0 % in sprejmemo nasprotno hipotezo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti vpliva, da jo poslušajo prijatelji. Vrednost hi-kvadrata (glasbo sem slišal v šoli) je statistično pomembna. Hipotezo enake verjetnosti zavrnilo s tveganjem 0,0 %. Sprejmemo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti vpliva dejstvo, da jo poslušajo tudi v šoli. Vrednost hi-kvadrata (glasbo poslušajo moja družina) je statistično pomembna. Hipotezo enake verjetnosti zavrnilo s tveganjem 0,0 % in potrdimo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti vpliva to, da otrok glasbo sliši v svojem družinskem okolju. Glede na hi-kvadrat preizkus lahko potrdimo, da na priljubljenost določene glasbene zvrsti pri učencih v drugem triletju poleg ostalih stvari vplivajo tudi vrstniki, šola in družina.

Sklepne ugotovitve

Pogledi na glasbo se z odraščanjem in vplivom okolice spreminjajo. Tako glasbena zvrst, ki je lahko priljubljena v srednjem in poznem otroštvu, ne bo imela enakega vpliva pozneje na mladostnika oziroma človeka v srednjih letih. Neki otrok je v nalogi z naslovom »Glasba in jaz« zapisal, da ima raje pravo kot umetno glasbo. S tem je izrazil mnenje, da je prava glasba tista, ki jo lahko sliši v javnosti, umetna pa je izvajana v koncertnih dvoranah. Učenci v povezavi z glasbo kot priljubljeno zvrst izberejo tisto, ki je del njihovega prevladujočega glasbenega okolja. Tako je okrog desetega leta nagnjenje k pop glasbi že kar ustaljeno. V tem obdobju je tudi odklanjanje novih glasbenih zvrsti vse pogostejše, otrok pa svoj pogled oblikuje glede na splošen glasbeni okus (Motte-Haber 1990). Ugotovili smo, da učenci v povezavi z glasbo kot priljubljeno zvrstjo izberejo tisto, ki je del njihovega prevladujočega glasbenega okolja.

Z raziskavo smo želeli potrditi naše mišljenje, da je pop glasba najbolj priljubljena glasbena zvrst med

mladimi. Poleg tega smo se spraševali tudi, katera je najmanj priljubljena in katera nepoznana. Želeli smo izvedeti, kaj in kdo vpliva na priljubljenost ali nepriljubljenost glasbe.

Po izvedeni analizi anket smo prišli do zaključka, da je med mladimi najbolj priljubljena glasbena zvrst pop, ker v njih vzbuja dobro počutje in sproščenost. Veliko vlogo pri tem ima tudi priljubljenost posameznih izvajalcev. Najmanj priljubljena med učenci četrtega, petega in šestega razreda pa je ljudska glasba. Glede na rezultate anketirancem niso vse izvajalci te glasbene zvrsti. Tudi občutki, ki se v njih porajajo ob poslušanju ljudske glasbe, niso prijetni oziroma jim ne vzbujajo želje po ponovnem poslušanju.

Prepričani smo, da imajo na poslušanje zvrsti velik vpliv predvsem mediji, ki z zvočnim ozadjem ne prestando sugerirajo določene glasbene zvrsti in izvajalce. Raziskava je pokazala, da je pri izbiri zvrsti poslušane glasbe pomemben tudi vpliv družine, saj v otroku pusti sled glasbenih zvrsti, ki so v domačem okolju največkrat slišane. Tudi prijatelji in sošolci lahko s svojimi predlogi ali pasivnim vsiljevanjem določenih izvajalcev pripomorejo k otrokovi želji po poslušanju teh glasbenikov.

Prepričani smo, da bi morali učencem v osnovnih šolah ponuditi možnost poslušanja različnih glasbenih zvrsti in jim s tem pokazati širino glasbe.

Literatura

- Alfonso, B. et al. (2004). *Enciklopedija glasbe*. Radovljica: Didakta.
- Denac, O. (2002). *Glasba pri celostnem razvoju otrokove osebnosti: priročnik za vzgojitelje, razredne učitelje, učitelje glasbe in glasbenih predmetov v splošnih in glasbenih šolah*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Denac, O. (ur) (2011). *New perspectives in music education in Slovenia*. New York: Nova Science Publishers, Inc.
- Kus, A. (2011). *Današnja podoba ljudske glasbe na Slovenskem*. Diplomsko naloga. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.
- Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (2004). *Razvojna psihologija*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- Motte-Haber, H. (1990). *Psihologija glasbe*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Omrzel, S. (2012). *Interes študentov do poslušanja različnih zvrsti glasbe*. Diplomsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
- Rupnik, U. (2016). *Vpliv družine na razvoj interesa otrok za poslušanje različnih glasbenih zvrsti*. Magistrsko delo. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.